

İNAKTİF GRİP AŞISI

BİLMENİZ GEREKENLER

2009-10

1. Niçin aşılanmalısınız?

Grip çok bulaşıcı bir hastalıktır.

Etkeni öksürme, hapşırma veya burun salgılarıyla bulaşan grip virüsüdür.

Aynı belirtilere neden olan ve yanlışlıkla grip zannedilen başka hastalıklar da vardır. Ancak sadece grip virüsünün neden olduğu hastalık gerçek griptir.

Her yaşta insan gribe yakalanabilir ancak çocuklar arasında hastalanma oranı en yüksektir. Birçok kişi grip olduğunda birkaç gün sürer. Gripte:

- ateş
- boğaz ağrısı
- öksürük
- baş ağrısı
- soğuk algınlığı
- kas ağrıları olabilir.
- halsizlik

Bebekler, yaşlılar ve bazı sağlık problemi olanlarda hastalık ağır seyredebilir. Yüksek ateş ve zatürreye neden olabilir ve mevcut hastalığı olanların durumu kötüleşebilir. Çocuklarda ishal ve havale geçirmeye neden olabilir. Grip çoğunluğu yaşlılarda olmak üzere ABD de her yıl ortalama 226,000 kişinin hastaneye yatmasına ve 36,000 kişinin ölümüne neden olur. **Grip aşısı gribi önleyebilir.**

2. İnaktif grip aşısı

İki tip mevsimsel grip aşısı bulunmaktadır:

1. İnaktif (ölü) grip aşısı kas içine enjeksiyon şeklinde kullanılmaktadır. **2. Canlı, hastalık yapma yeteneği azaltılmış** LAIV isimli aşı da burun içine sprey şeklinde kullanılmaktadır. Bu aşı için ayrı bir aşı bilgi formu vardır.

Bu "mevsimsel" grip aşıları her yıl görülen gripleri önleme amacıyla üretilmektedir. Pandemi H1N1 gribe karşı koruma sağlamazlar.

Gribe neden olan virüsler devamlı değişmektedir. Bu nedenle grip aşısı her yıl güncelleşir ve her yıl tekrar aşılanma önerilir.

Her yıl bilimadamları aşının içindeki virüsleri o yıl gripe neden olabileceği düşünülen virüslerle değiştirirler. Bu değişim ne kadar doğru olabilirse aşı o kadar çok insanı ciddi grip enfeksiyonlarından korur. Çok doğru bir değişim olmamışsa bile aşı bir miktar korunma sağlar. Grip aşısı "grip benzeri" diğer enfeksiyonlardan korumaz.

Korunma aşından yaklaşık 2 hafta sonra gelişir. Korunma 1 yıla kadar devam eder.

Bazı inaktif grip aşıları koruyucu olarak thimerosal içerirler. Bazı kişiler thimerosalin gelişimsel problemlere neden olduğunu ileri sürmektedir. Institute of Medicine 2004 de bu teoriyle ilgili birçok çalışmayı gözden geçirerek böyle bir ilişkinin olmadığına dair bilimsel bir rapor yayınlamıştır. İçinde thimerosal bulunmayan grip aşısı da vardır.

Inactivated Influenza Vaccine-Turkish (8/11/09)

3. Kim inaktif grip aşısı olmalıdır?

Grip aşısı **gribe yakalanma riskini azaltmak isteyen veya grip hastalığını diğer kişilere yaymak istemeyen herkese** önerilmektedir.

6 aylık ve daha büyük bütün çocuklar ve **tüm daha büyükler:**

- 6ay - 18 yaş arasındaki **bütün çocuklar.**
- **50 yaş ve üzerindeki** herkes.

Ciddi grip komplikasyonlarına aday risk altındaki veya tıbbi tedaviye ihtiyacı olacak kişiler:

- Grip mevsiminde gebe olacak kadınlar

• -kalp hastalığı -böbrek hastalığı -karaciğer hastalığı
-akciğer hastalığı -şeker hastalığı gibi metabolik hastalığı
-astım -kansızlık ve diğer kan hastalıkları
gibi ciddi **uzun süreli sağlık problemi** olan herkes.

- Aşağıdaki nedenlerle **bağışıklık sistemi zayıflamış** herkes:

-HIV/AIDS veya bağışıklık sistemini etkileyen diğer hastalıklar
-steroidler gibi ilaçlarla uzun süreli tedavi
-x-ray veya ilaçlarla kanser tedavisi

- Solunum problemlerine neden olabilecek **kas ve sinir hastalıkları** (havale geçirme ve ciddi serebral palsi gibi) olan kişiler.

- 6 ayla 18 yaş arasında ki **uzun süreli aspirin tedavisi alanlar** (bunlar gribe yakalanırlarsa Reye Sendromu gelişebilir)

- **kronik hastalıkları olan kişileri barındıran uzun süreli bakım kurumlarının sakinleri.**

Griple ilişkili ciddi komplikasyonların riski altındaki kişilerle birlikte yaşayan veya onların bakımını üstlenen kişiler:

- **Sağlık çalışanları.**

- 5 yaşa kadar olan çocukların **ev halkı ve bunların bakımlarını üstlenen kişiler**

- 50 yaş ve üstündeki kişilerin ve yüksek grip komplikasyon riski olan hasta kişilerin **ev halkı ve bunların bakımlarını üstlenen kişiler**

her yıl diğer grip aşısı önerilebilecek kişiler:

- **Özellikli toplum hizmeti** sağlayan kişiler

- Salgınları önlemek için **yurtlarda** ve diğer kalabalık yerlerde yaşayanlar

- Güney yarımküreye Nisan ve Eylül ayları arasında **seyahat** edecek grip komplikasyonları için yüksek risk altındaki kişiler, herhangi bir zamanda tropikal bölgelere gidecekler ve herhangi bir zamanda turist grupları içinde geziye katılacak kişiler

4. Ne zaman grip aşısı olmalıyım?

Genellikle sonbaharda mümkün olan en erken ve hastalığın sizin bulunduğunuz bölgede halen görüldüğü her zaman aşılanabilirsiniz. Grip salgınları en çok Ocak ve Şubat aylarında fakat Kasım-Mayıs ayları arasında her zaman olabilir. Birçok yıl Aralık ayında ve sonrasında da yapılsa bile aşı faydalı olabilir.

Gripten korunmak için birçok kişiye her yıl yalnız 1 doz aşı yapılması yeterlidir. **9 yaş altındaki ilk kez grip aşısı yapılacak çocuklar** – veya ilk kez geçen yıl aşı olup sadece bir doz aşı olmuş olanlar korunmak için en az 4 hafta arayla 2 kez aşı olmalıdırlar.

Grip aşısı pnömokok aşısı da dahil olmak üzere diğer bütün aşılarla aynı anda yapılabilir.

5. Bazı kişiler grip aşısı olmadan bir doktora danışmalıdır.

Bazı kişiler inaktif grip aşısı olmamalıdır veya olmak için bir süre beklemelidir.

- Doktorunuza şimdiye kadar geçirmiş olduğunuz **ciddi** (hayatı tehdit eden) bir allerji öykünüz varsa söyleyiniz. Grip aşısına karşı allerjik reaksiyon nadirdir.
  - Grip aşısı yumurtalarda üretildiği için yumurtaya karşı allerjisi olanlar aşı olmamalıdır.
  - Daha önce herhangi bir aşı bileşenine karşı ciddi allerji öyküsü de aşı yapılmaması için bir nedendir.
  - daha önceki bir grip aşısı dozuna karşı ciddi bir allerjik reaksiyon geçirdiyeniz bunu doktorunuza söyleyiniz.
- Guillain-Barré Sendromu (ciddi bir felç hastalığı, GBS de denmektedir) öykünüz varsa grip aşısı olmadan önce bir doktorla konuşun.
- Aşı tarihinde orta veya ağır derecede hastalığınız varsa grip aşısı olmadan önce iyileşmenizi bekleyin. Doktorunuz veya hemşirenizle aşı şemanızı yeniden düzenlemek için konuşun. Hafif hastalıklar genellikle aşıya engel olmaz.

6. İnaktif grip aşısının riskleri nelerdir?

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde şiddetli allerjik reaksiyonlar gibi ciddi problemlere neden olabileceği bilinmelidir. Ancak bir aşının ciddi yan etkilere veya ölüme neden olma riski oldukça düşüktür.

Grip aşısı olan hemen herkesin aşıyla ilgili hiçbir ciddi problemi olmamıştır. İnaktif aşının içindeki virüsler ölüdür, bu nedenle aşıya bağlı grip olmanız mümkün değildir.

Hafif problemler:

- aşı yapılan yerde ağrı, kızarıklık veya şişme
- sesde boğukluk, acıyan ve kızarmış gözler, öksürük, kaşınma
- ateş • diğer bölgelerde ağrılar

Bu problemler olursa genellikle aşının yapılmasından hemen sonra başlar ve 1-2 gün sürer

Şiddetli problemler:

- Hayatı tehdit eden allerjik reaksiyonlar çok nadirdir. Eğer bunlar olursa aşıdan sonraki birkaç dakika ile birkaç saat arasında olur.
- 1976 da domuz grip aşısı ile Guillain-Barré Sendromu (GBS) denilen şiddetli parolitik hastalık arasında ilişki bulunmuştu. O zamandan sonra grip aşısı ile GBS arasında açık bir ilişki gösterilmemiştir. Güncel grip aşılarından GBS riski olsa bile bunun 1 milyon aşılanan kişiden 1 veya 2 olgu olabileceği tahmin ediliyor-bu da aşıyla önlenemez şiddetli gribin riskinden daha azdır.

7. Orta veya şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmam gerekir?

Yüksek ateş veya davranış değişikliği gibi olağan olmayan bir durum var mı, bakın. Şiddetli allerjik reaksiyonun bulguları solunum sıkıntısı, sesde boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, çarpıntı veya baş dönmesi olabilir.

Ne yapmalıyım?

- Bir doktor **çağırın** veya hemen aşı yapılan kişiyi doktora götürün.
- Doktorunuza ne olduğunu, ne zaman olduğunu ve aşının zamanını **söyleyin**.
- Sağlık görevlinizden Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını **isteyin** veya kendiniz 1-800-822-7967 nolu telefondan VAERS'i arayın veya www.vaers.hhs.gov adresindeki web sitesine girin. *VAERS tıbbi tedavi konusunda bilgi sağlamaz.*

8. Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı

Bir aşıya karşı ciddi bir reaksiyonu olanların tedavi ve bakım ücretlerini ödemelerine yardımcı olmak amacıyla bir federal program oluşturulmuştur. Program hakkında daha fazla bilgi almak için **1-800-338-2382** yi arayın veya www.hrsa.gov/vaccinecompensation web sitesini ziyaret edin.

9. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Sağlık görevlinize sorun. Size aşı paketleri içindeki açıklamaları verebilirler veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilirler.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimlerini arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
  - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** yi arayın veya
  - CDC'nin www.cdc.gov/flu web sitesini ziyaret edin.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention National
Immunization Program

Inactivated Influenza Vaccine-Turkish (8/11/09)
Translation provided by Mustafa Kozanoglu, MD, and Murat Serbest,
MD, of Adana, Turkey